

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้น

ร่าง
พระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

อ.พ.(ร) ๑๗/๒๕๕๖

สำหรับสมาชิกวุฒิสภา
ได้ใช้ในการติดตามผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการของสภาผู้แทนราษฎร

จัดทำโดย
สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
www.senate.go.th

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี (ชุดที่มีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี) ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในเบื้องต้น ทั้งนี้ ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรจะลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. .... และเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
พฤษภาคม ๒๕๕๖

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายรัช ผาสุข ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
นางสาวสุภาวดีจิตต์ ไตรเพทพิสัย ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุพัตรา วรรณศิริกุล ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นายบุญสงค์ ลาคำ นิติกรชำนาญการ
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวอลงกรณ์ ต้นเบ็ด เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๗ - ๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ - ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)..... ๑
- ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)..... ๕

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ..... (๑)
  - : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ของร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ..... (๓๑)
-

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง
ชั้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. .... ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ และให้ส่งคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ โดยมีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เหตุผล

โดยที่สมควรปรับปรุงการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยมีการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นอิสระ และมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น สมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. .... คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖ และการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ โดยที่ประชุมลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวด้วยคะแนนเสียง ๓๙๗ เสียง ไม่เห็นด้วย ๑ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง และมีมติให้ตั้ง

ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแล้ว

.....

คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๑ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการ และกำหนด
 แปรญัตติ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันถัดจากวันที่สภาผู้แทนราษฎรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
 ดังกล่าว

คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๑ คน ประกอบด้วย

* ๑. รองศาสตราจารย์ชูศักดิ์ ศิรินิล	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายอดิศร เพียงเกษ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายยี่นหัด ใจสมุทร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
*๕. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายชวรัตน์ ชาญวีรกูล	กรรมการที่ปรึกษา
๗. นายเจริญ คันธวงศ์	กรรมการที่ปรึกษา
๘. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	กรรมการที่ปรึกษา
๙. นางบุญรื่น ศรีธเรศ	กรรมการที่ปรึกษา
๑๐. นายสุรสาธิต ผาสุข	โฆษกคณะกรรมการ
๑๑. นายฉัตรพันธ์ เดชกิจสุนทร	ผู้ช่วยโฆษกคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๒. นายกรวีร์ ปริศนานันท์กุล	ผู้ช่วยโฆษกคณะกรรมการ คนที่สอง
๑๓. นางสาวชัตติยา สวัสดิผล	ผู้ช่วยโฆษกคณะกรรมการ คนที่สาม
๑๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จาร์พรหม กุลติลภ	เลขานุการคณะกรรมการ
*๑๕. นายอภิมุข สุขประสิทธิ์	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
*๑๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพร ลีปรีชานนท์	*๑๗. นายขจร จิตสุขุมมงคล
๑๘. นายนิศร ทองธิราช	๑๘. นายปิยวัฒน์ พันธุ์สายเชื้อ
๒๐. นายक्रमานิตย์ สังข์พุ่ม	๒๑. นางนันทนา ทิมสุวรรณ
๒๒. นางสาวดวงรัตน์ โล่ห์สุนทร	๒๓. นางวราภรณ์ ตั้งภากรณ์
๒๔. นายติสทัต คำประกอบ	๒๕. นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง
๒๖. นายสหรัฐ กุลศรี	๒๗. นายอรรถวิชัย สุวรรณภักดี
๒๘. นายอภิชาติ การิกานูจน์	๒๘. นายอานภาพ ธีรนิศรานนท์
๓๐. นายณัฐ บรรัตฐาน	๓๑. นายอุกฤษณ์ ตันสวัสดิ์

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่ง
 ร่างพระราชบัญญัตินี้ ในวาระที่หนึ่งแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ ประธานวุฒิสภาได้พิจารณา
 มอบหมายให้คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา เป็นผู้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินี้
 และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้วให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อ

ที่ประชุมวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา
ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖^๑

^๑ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖ บัญญัติว่า

“ข้อ ๑๓๖ ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใด
ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจ
ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินั้นดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไป
ก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการธิการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็น
ข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป”

**ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)**

๑. สรุปประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

๑.๑ ประเด็นสำคัญที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายอย่างกว้างขวาง

(๑) เห็นชอบด้วยกับหลักการที่จะพัฒนาให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยที่มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น หรือมหาวิทยาลัยที่ออกนอกระบบ และเห็นควรส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยออกนอกระบบอย่างแท้จริง โดยมีการบริหารจัดการให้มีความทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลก แต่ข้อเท็จจริงในปัจจุบันพบว่า ยังไม่มีมหาวิทยาลัยแห่งใดที่ออกนอกระบบอย่างแท้จริง ดังนั้น จึงควรให้มีการออกนอกระบบโดยมีการบริหารโดยใช้กองทุนบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย และสามารถหารายได้เอง และเห็นควรมีการส่งเสริมมหาวิทยาลัยของรัฐเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐอย่างแท้จริง โดยยึดหลักการ ๕ ประเด็น ดังต่อไปนี้

(๑.๑) ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสภามหาวิทยาลัย กล่าวคือ สภามหาวิทยาลัยต้องมียุทธศาสตร์ที่มีคุณภาพ มีการถ่วงดุล มีกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ มีการยึดโยงนโยบายของรัฐ มีการยึดโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสามารถผลิตบัณฑิตในสาขาที่ขาดแคลนได้อย่างมีคุณภาพ

(๑.๒) คุณภาพผู้เรียน กล่าวคือ ควรพัฒนาให้นักศึกษาได้เป็นบัณฑิตยุคใหม่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศ โดยเน้นให้มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความเป็นเลิศทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสามารถในการแข่งขันกับประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก และควรเน้นให้มหาวิทยาลัยได้รับใช้สังคม เช่นกรณีน้ำท่วมในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ให้การช่วยเหลือประชาชนโดยการจัดที่พักชั่วคราวและอาหารให้แก่ประชาชนที่ประสบปัญหาน้ำท่วม

(๑.๓) สถานภาพของมหาวิทยาลัย ควรมีการสำรวจความพร้อมของมหาวิทยาลัยที่จะเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ

(๑.๔) ภาระของผู้เรียน กล่าวคือ การเก็บค่าเล่าเรียน นั้น มหาวิทยาลัย ต้องมีการจัดสรรทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

(๑.๕) ความเป็นเลิศทางวิชาการ ควรมีการพัฒนาความเป็นเลิศทาง วิชาการโดยเน้นการวิจัยเพื่อการพัฒนา โดยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ต้องเป็นต้นแบบในด้าน การพัฒนาการศึกษา

(๒) ควรมีการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรภายในของมหาวิทยาลัย ประกอบการพิจารณากรณีมีการกำหนดให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่ เป็นส่วนราชการ แต่อยู่ในกำกับของรัฐด้วย

(๓) การตรวจสอบการดำเนินงานกิจการภายในมหาวิทยาลัย เช่น การจัดหาประโยชน์ จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย การจัดสหกรณ์ร้านค้าต่างๆ เป็นต้น ควรต้องมีความโปร่งใสและ สามารถตรวจสอบได้

(๔) มหาวิทยาลัยควรดำรงไว้ซึ่งความเป็นกลางทางการเมือง เนื่องจากเป็น สถานศึกษาที่เป็นแหล่งให้ความรู้แก่สังคมโดยรวม โดยควรมีบทบัญญัติกำหนดคุณสมบัติของ กรรมการสภามหาวิทยาลัยในเรื่องความเป็นกลางทางการเมืองไว้ด้วย

(๕) ประเด็นเกี่ยวกับเสรีภาพทางวิชาการนั้น เมื่อพิจารณาเหตุผลของการตรา พระราชบัญญัติฉบับนี้ ที่ระบุว่า เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการ จัด การศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ แต่ใน ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มิได้กำหนดเรื่อง “เสรีภาพทางวิชาการ” ไว้ด้วย ประกอบเมื่อพิจารณา บทบัญญัติร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในหมวด ๕ การกำกับและดูแล ร่างมาตรา ๖๗ ที่กำหนดให้ รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแล ก็มีได้มีการกำหนดกรอบอำนาจในการกำกับและดูแลในเรื่อง “เสรีภาพทางวิชาการ” ไว้ แต่อย่างไรก็ดี จึงมีความเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังไม่สอดคล้อง กับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๐ ที่กำหนดว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพ ในทางวิชาการ การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยตามหลัก วิชาการ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้น จึงเห็นควรเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับ “เสรีภาพทางวิชาการ” ไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้มีการให้ความคุ้มครองเสรีภาพทางวิชาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัย

(๖) ประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียม และค่าบริการ ต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ควรมีหลักประกันว่า เมื่อมหาวิทยาลัยได้ออกนอกระบบแล้ว มหาวิทยาลัย ไม่ควรปรับอัตราค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียม และค่าบริการต่าง ๆ ในระหว่างการศึกษาของ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย

(๙) ควรเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการชดกันแห่งผลประโยชน์ กล่าวคือ กำหนดให้บรรดาผู้บริหาร กรรมการสภามหาวิทยาลัย อธิการบดี ไม่อาจกำหนดอัตราเงินเดือนด้วยตนเอง โดยต้องให้มีการผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อน นอกจากนี้ ควรเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดห้ามมิให้ผู้บริหาร อธิการบดี กรรมการสภามหาวิทยาลัย ทำกิจการใดที่มีผลประโยชน์ขัดแย้งกับมหาวิทยาลัยไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม รวมทั้งไม่เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนในบริษัท ห้างหุ้นส่วน ร้านค้า หรือกิจการใดๆ ที่ได้ประโยชน์จากการจัดซื้อจัดจ้างของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ เพื่อให้มีการบริหารอย่างโปร่งใส ซื่อสัตย์สุจริต และปราศจากการชดกันแห่งผลประโยชน์

(๑๐) เกี่ยวกับร่างมาตรา ๑๗ เกี่ยวกับบอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัยซึ่งกำหนดให้บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือได้มาโดยการซื้อด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยหรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือได้มาด้วยวิธีอื่น ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย นั้น จากข้อเท็จจริงในขณะนี้ ได้มีมหาวิทยาลัยบางแห่งฟ้องร้องขับไล่หน่วยราชการอื่นออกจากที่ดินของมหาวิทยาลัย ซึ่งก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมให้กับหน่วยงานดังกล่าว จึงเห็นควรตัดบทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๗ ออก

(๑๑) เงินเดือน และสวัสดิการของบุคลากรมหาวิทยาลัยภายหลังออกนอกระบบแล้ว โดยหลักการจะต้องสูงขึ้นกว่าเดิม และจะต้องไม่น้อยกว่าข้าราชการประจำ กล่าวคือ ในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดให้แก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยในสัดส่วนเดียวกันเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้พนักงานมหาวิทยาลัยด้วย กับทั้งต้องมีระบบการประเมินที่มีประสิทธิภาพและความเป็นธรรม

(๑๒) ควรเปลี่ยนชื่อ “มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” เป็น “มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง” ซึ่งเป็นชื่อดั้งเดิมสมัย นายปรีดี พนมยงค์ ผู้ก่อตั้งและผู้ประศาสน์การให้ไว้เมื่อแรกก่อตั้งคือ “มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง” ทั้งนี้ เพื่อสะท้อนอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทางการเมือง สะท้อนปัญหาของสังคม รวมถึงให้ข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขในเวลาที่เกิดสถานการณ์ต่อบ้านเมือง ซึ่งชื่อปัจจุบันของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นชื่อที่ได้มีการเปลี่ยนในสมัยที่ประเทศไทยไม่เป็นประชาธิปไตย สำหรับประเด็นนี้ ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับการขอเปลี่ยนชื่อมหาวิทยาลัยเป็น “มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง” ได้ให้เหตุผลว่า ปัจจุบันมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีระบบการศึกษาที่มีวิชาคณะที่สอนมากกว่าในอดีต และไม่ได้มีแต่เฉพาะการสอนด้านวิชาการเมืองการปกครองดังเช่นในอดีต จึงเห็นควรใช้ชื่อ “มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” ดังเช่นปัจจุบัน

(๑๓) การกำหนดทิศทางการให้กับมหาวิทยาลัย โดยต้องกำหนดจุดประสงค์เพื่อเป็นตลาดวิชา โดยจะต้องพิจารณาบททวนผลสำเร็จของมหาวิทยาลัยแห่งอื่นๆ ที่ออกนอกระบบแล้ว

เช่น มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ต่อไป

(๑๒) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ควรจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และเน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา นอกเหนือจากการเน้นด้านวิชาการ

(๑๓) ควรบัญญัติให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารงานมหาวิทยาลัยโดยอาจผ่านองค์การนักศึกษา หรือสภานักศึกษา กล่าวคือ มหาวิทยาลัยต้องบริหารงานโดยยึดหลักการบริหารงานโดยบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยได้มีส่วนร่วมและควรกำหนดให้ “นักศึกษา” เป็นส่วนหนึ่งของบุคลากรของมหาวิทยาลัยด้วย

(๑๔) มหาวิทยาลัยควรจัดทำงบการเงินและบัญชีรายรับและรายจ่ายให้มีมาตรฐานเดียวกันกับมหาวิทยาลัยแห่งอื่นๆ ที่มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการ

(๑๕) มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะในระดับปริญญาตรี โดยการกำหนดค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง และค่าบริการในอัตราที่ไม่สูงจนเกินไปและสามารถควบคุมได้

(๑๖) มหาวิทยาลัยควรมีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้น และจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าส่วนงานและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยอย่างเข้มข้น

(๑๗) รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่ควรมาจากค่าหน่วยกิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นหลัก ควรมีการหารายได้จากทางอื่น เช่น รายได้จากการจัดการศึกษาระดับปริญญาโท ปริญญาเอก หรือการวิจัย เป็นต้น

(๑๘) ควรกำหนดให้มหาวิทยาลัยเป็นองค์กรที่ไม่สามารถแสวงหากำไร

(๑๙) ควรกำหนดคุณสมบัติเกี่ยวกับอายุของนายกสภามหาวิทยาลัยไว้ไม่เกินเจ็ดสิบปี เพราะหากกำหนดอายุไว้สูงเกินไปอาจจะทำให้การบริหารไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

(๒๐) เกี่ยวกับด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานนั้น ควรมีมาตรการในการป้องกันการถูกกลั่นแกล้งกรณีอาจารย์หรือบุคลากรมีความคิดเห็นขัดแย้งกับผู้บริหารมหาวิทยาลัย

(๒๑) สำหรับบุคลากรประเภทวิชาการ (อาจารย์) ที่ได้รับแต่งตั้งให้อยู่ในประเภทบริหาร (กรรมการสภามหาวิทยาลัย ฯลฯ) ไม่ควรไปปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้สอน เพราะจะทำให้ขาดประสิทธิภาพในการบริหารงาน

(๒๒) สำหรับการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดีนั้น ควรกำหนดให้ดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ และเมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่งแล้ว ก็ไม่ควรไปดำรงตำแหน่งอธิการบดีในมหาวิทยาลัยแห่งอื่นอีก

(๒๓) การให้บริการของมหาวิทยาลัยควรมีความทันสมัยทางด้านเทคโนโลยี และควรมีหอสมุดกลางเพื่อให้นักศึกษาได้มีแหล่งในการศึกษาวิจัยและค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒๔) ควรมีกองทุนการวิจัย และกองทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่เรียนดี แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์

(๒๕) มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษา ในมหาวิทยาลัยและนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี โดยต้องรับบุคคลเข้ามาเป็นนักศึกษาไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๕ ของจำนวนผู้ที่มหาวิทยาลัยรับศึกษา ในมหาวิทยาลัยในแต่ละปีการศึกษา

(๒๖) เกี่ยวกับร่างมาตรา ๒๕ กรณีการกำหนดสภามหาวิทยาลัยสัมพันธันั้น มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับสภามหาวิทยาลัยสัมพันธันั้น เนื่องจากเป็นมติใหม่ของมหาวิทยาลัย ที่ออกนอกระบบ

(๒๗) ควรให้ความเข้มงวดกับการใช้ตราหรือเครื่องหมายของมหาวิทยาลัยโดยไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย

(๒๘) ควรออกแบบโครงสร้างมหาวิทยาลัยให้เป็นองค์กรที่มีรูปแบบสร้างเครือข่าย สัมพันธ์ สนับสนุนการวิจัยเพื่อให้เกิดการอ้างอิงอย่างแพร่หลาย มีการตรวจสอบได้อย่างโปร่งใส และมี เครือข่ายพันธมิตรกับมหาวิทยาลัยชั้นนำในต่างประเทศ โดยควรมีบุคลากรที่สามารถติดต่อ ประสานงานกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เพื่อให้มหาวิทยาลัยประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น

(๒๙) ควรมีการพัฒนามหาวิทยาลัยเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน และมีการพัฒนา มหาวิทยาลัยเพื่อให้มีศักยภาพในการแข่งขันมากยิ่งขึ้น

(๓๐) ไม่เห็นด้วยกับการที่จะกำหนดให้มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการ เนื่องจากจะทำให้ค่าใช้จ่าย ในการศึกษาสูงขึ้น ดังเช่น กรณีมหาวิทยาลัยที่ได้มีการตราพระราชบัญญัติไปเป็นมหาวิทยาลัยที่มี ฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการหรือออกนอกระบบไปแล้ว และมีการขึ้น ค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูงขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากมีการกำหนดให้มหาวิทยาลัยมีอิสระในการหารายได้

๑.๒ นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตอบชี้แจง ดังนี้

(๑) สำหรับการบริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เกี่ยวกับกรณีการสนับสนุน นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี นั้น อยู่ในอำนาจของ สภามหาวิทยาลัยที่จะดำเนินการ และกรณีการเสนอให้มีตัวแทนของนักศึกษาในการบริหาร มหาวิทยาลัยด้วยนั้น นับว่า เป็นสิ่งที่ดีและควรให้การสนับสนุน ซึ่งในอารยประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร เป็นต้น ก็ได้มีการสนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วม ในการบริหารมหาวิทยาลัย โดยกำหนดให้เป็นองค์ประกอบของกรรมการสภามหาวิทยาลัยด้วย

นอกจากนี้ ในการตรวจสอบการบริหารนั้น มหาวิทยาลัยจะมีการตรวจสอบตามลำดับชั้น โดยสภามหาวิทยาลัยจะมีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบ และรัฐมนตรีเป็นผู้กำกับและดูแล

(๒) เกี่ยวกับปณิธานของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในร่างมาตรา ๗ ซึ่งนับเป็นจุดเด่นของมหาวิทยาลัยนั้น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จะคงปณิธานในการมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ ร่วมนำสังคมไปในแนวทางที่ถูกต้องดีงามและพึงปรารถนา เสริมสร้างให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม ผลิตภัณฑ์ที่มีความรู้ มีความสามารถในการทำงาน และดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า มีคุณธรรม มีจิตใจ เสียสละ ใฝ่รู้และมีสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ

(๓) เกี่ยวกับผลกระทบต่อสถานะบุคลากรนั้น เมื่อพิจารณาบทบัญญัติในร่างมาตรา ๙๘ และมาตรา ๑๐๐ ซึ่งได้กำหนดหลักประกันสำหรับข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งสังกัดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป และผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอื่นไม่น้อยกว่าเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอื่นที่เคยได้รับอยู่ก่อนเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

(๔) ประเด็นเกี่ยวกับการบริหารทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ได้มีการหยิบยกกรณีเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยบางแห่งได้ดำเนินการฟ้องร้องขับไล่ผู้อยู่ในที่ดินของมหาวิทยาลัยนั้น กรณีดังกล่าวมิได้เกิดจากการที่มหาวิทยาลัยออกนอกระบบแต่อย่างใด แต่เป็นการฟ้องร้องคดีอันเนื่องมาจากการละเมิดสิทธิของมหาวิทยาลัยเท่านั้น

๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. .... ด้วยคะแนนเสียง ๓๙๗ เสียง ไม่เห็นด้วย ๑ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๑ คน เพื่อพิจารณา มีกำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแล้ว

.....

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปลงสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑)

(สำเนา)

เลขรับ ๑๑/๒๕๕๖ วันที่ ๑๙ ก.พ. ๒๕๕๖

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๔๔๘๐

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)

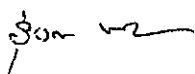
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

มนชัย พิมพ์

นางสาวพิมพ์ ทาน

ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. ....

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เหตุผล

โดยที่สมควรปรับปรุงการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยมีการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น สมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการวิชาการ” หมายความว่า คณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์

“สภาอาจารย์” หมายความว่า สภาอาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“สภานักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภานักงานมหาวิทยาลัย

สายสนับสนุนวิชาการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ
และลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นนิติบุคคล

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการ
ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ใช่วิสาหกิจ
ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์
ในการสร้าง พัฒนา ประมวล และประยุกต์องค์ความรู้ทั้งหมด ดำเนินการให้มีการเรียนรู้ในองค์ความรู้
จัดการศึกษา เผยแพร่ความรู้ ส่งเสริมและพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย และให้บริการ
ทางวิชาการและวิชาชีพแก่สังคม รวมถึงการทำนุบำรุง ส่งเสริม และพัฒนาวิชาธรรมศาสตร์ การเมือง
การปกครอง การบริหารจัดการ ศาสนา ศิลปกรรม วัฒนธรรม ศิลปะ ภูมิปัญญา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
และสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยมีพันธามุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ
ร่วมนำสังคมไปในแนวทางที่ถูกต้องดีงามและพึงปรารถนา เสริมสร้างให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม
ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ มีความสามารถในการทำงาน และดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า มีคุณธรรม มีจิตใจ
เสียสละ ใฝ่รู้ และมีสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ

มาตรา ๘ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยต้องดำเนินการ
โดยยึดหลัก ดังต่อไปนี้

(๑) เสรีภาพทางวิชาการ

(๒) ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

(๓) ความเป็นเลิศทางวิชาการ มีมาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

- (๔) ความมีคุณธรรม
- (๕) การนำความรู้สู่สังคม
- (๖) ความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ
- (๗) ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารที่โปร่งใสและตรวจสอบได้
- (๘) การบริหารงานที่มีธรรมาภิบาล
- (๙) การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

มาตรา ๙ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนงาน ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานสภามหาวิทยาลัย
- (๒) สำนักงาน
- (๓) คณะ
- (๔) วิทยาลัย
- (๕) สถาบัน
- (๖) สำนัก

มหาวิทยาลัยอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักงาน คณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ อีกได้

การจัดตั้ง การรวม การเปลี่ยนแปลง การยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งส่วนงาน ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ ส่วนงานตามมาตรา ๙ ให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานสภามหาวิทยาลัย มีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย
- (๒) สำนักงาน มีหน้าที่สนับสนุนการบริหารมหาวิทยาลัย
- (๓) คณะและวิทยาลัย มีหน้าที่จัดการศึกษาระดับปริญญาและบัณฑิตศึกษา

ทำการวิจัย นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และให้บริการทางวิชาการ

- (๔) สถาบัน มีหน้าที่ทำการวิจัยและให้บริการวิชาการ
- (๕) สำนัก มีหน้าที่สนับสนุนการบริหารจัดการทางวิชาการ
- (๖) ส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น มีหน้าที่ตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ตามมาตรา ๙ วรรคสาม

การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของส่วนงานตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำได้ โดยข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษา ชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยก็ได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือ ประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบ การยกเลิกการสมทบ และการควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๒ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศได้ โดยในการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันนั้นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้

การจัดการศึกษาหรือการยกเลิกการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๓ กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงานมหาวิทยาลัยต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

มาตรา ๑๔ มหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน และจำหน่าย หรือทำนิติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง หรือมีทรัพย์สินต่าง ๆ ในทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือมีสิทธิในหรือหาประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา และจำหน่ายทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุนหรืออุทิศให้

การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนสิ่งทามทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ให้กระทำได้ เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาตามมาตรา ๑๗

(๒) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายในอำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งทำความตกลงหรือกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการนั้น

(๓) ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งของรัฐหรือของเอกชน หรือกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗

(๔) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุนและการร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุนหรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อน

(๕) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

(๖) กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการ สิทธิประโยชน์ และประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๗) จัดให้มีการพัฒนาทางวิชาการและการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการนำผลงานทางวิชาการ ผลการวิจัย และทรัพย์สินทางปัญญาออกเผยแพร่และไปใช้ให้เป็นประโยชน์

(๘) จัดให้มีกองทุนนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ กองทุนเพื่อการจัดการศึกษาในสาขาวิชาที่ไม่สามารถพึ่งพาตนเองในทางการเงินได้ กองทุนเพื่อกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งจัดให้มีทุนเพื่อการศึกษาและทุนเพื่อการวิจัย

(๙) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยและที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

(๑๐) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของมหาวิทยาลัย หรือนำผลการค้นคว้าวิจัยไปเผยแพร่หรือหาประโยชน์เพื่อเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานตาม (๑) (๔) (๕) (๘) และ (๑๐) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๕ รายได้ของมหาวิทยาลัย มีดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี

(๒) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย

(๓) เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือมหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว

(๔) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ ค่าบริการต่าง ๆ และเงินหรือทรัพย์สินอื่นที่มหาวิทยาลัยเรียกเก็บตามอำนาจหน้าที่ หรือที่ได้จากสัญญาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๕) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการลงทุนหรือการร่วมลงทุนและจากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๖) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ที่ราชพัสดุหรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุซึ่งมหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์ รวมถึงที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

(๗) รายได้หรือผลประโยชน์อื่น

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๑) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัยโดยตรงเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย และในการพัฒนาการอุดมศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพของการศึกษาให้เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับนานาชาติได้

ในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทน หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดให้แก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยในสัดส่วนเดียวกันเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้พนักงานมหาวิทยาลัยด้วย

รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ในกรณีที่รายได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของมหาวิทยาลัยและค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และมหาวิทยาลัยไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐบาลพึงจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยตามความจำเป็นของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๖ มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษา ในมหาวิทยาลัยและนักศึกษาซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่าผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๗ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือได้มา โดยการซื้อด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือได้มา ด้วยวิธีอื่น ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๘ ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี และการบังคับทางปกครอง

บุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นต่อสู้กับมหาวิทยาลัย ในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมิได้

มาตรา ๑๙ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยจะต้องจัดการเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัยต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศให้ กำหนดไว้ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว ต้องได้รับความยินยอมจากผู้อุทิศให้ หรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๒

การดำเนินการ

มาตรา ๒๐ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) อธิการบดี นายกสมาคมธรรมศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประธานกรรมการ วิชาการ ประธานสภาอาจารย์ และประธานสภาพนักงานมหาวิทยาลัย

(๓) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคนจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี

(๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนไม่เกินสี่คนจากผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีและ หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และวิทยาลัย

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคนจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ สถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบัน และสำนัก

(๖) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนไม่เกินสี่คนจากคณาจารย์ประจำ ผู้ซึ่งทำการสอน ในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และมีชื่อผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕)

(๗) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนไม่เกินสองคนจากพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการ ผู้ซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี และมีผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕)

(๘) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบสี่คน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกโดยคำแนะนำของนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗)

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย และให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย เมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย และในกรณีที่อุปนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอุปนายกสภามหาวิทยาลัย ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ให้เลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่งคนจากบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งบุคคลเพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๓) และ (๕) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งบุคคลเพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๔) (๖) และ (๗) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ กรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๖) และ (๗) มีได้ส่วนงานละไม่เกินหนึ่งคน

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๑ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๘) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจดำรงตำแหน่งอีกได้

มาตรา ๒๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๑ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ จะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเภทนั้น
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอน
- (๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ในกรณีที่ตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยว่างลง ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด และยังมีได้มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย พ้นจากตำแหน่ง ก่อนครบวาระและได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรือได้มีการดำเนินการให้ผู้ใดดำรงตำแหน่ง แทนแล้ว ให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่ง ตามวาระแต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือยังมีได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่ ให้นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย ซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือได้มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่ง กรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๒๓ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) กำหนดเป้าหมาย วางนโยบาย และแนวทางในการพัฒนาของมหาวิทยาลัย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ในการ ปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย และอาจมอบหมายให้ส่วนงานใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศสำหรับส่วนงานนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้

(๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย

(๔) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๕) อนุมัติการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรดุษฎีบัณฑิต ประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร ทั้งของมหาวิทยาลัยและที่มหาวิทยาลัย จัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์

(๖) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม หรือยุบเลิกส่วนงานของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๔ รวมทั้งการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าว

(๗) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และพิจารณา ถอดถอนนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

(๘) แต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(๙) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ และหัวหน้าส่วนงาน ที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(๑๐) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงานต่าง ๆ

(๑๑) อนุมัติการรับเข้าสมทบ การจัดการศึกษาร่วม หรือการยกเลิกการสมทบ การยกเลิกการจัดการศึกษาร่วมของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น อนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม หรือการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา

(๑๒) กำหนดนโยบายและวิธีการเกี่ยวกับการจัดหารายได้ จัดหาแหล่งทุน และทรัพยากรอื่น

(๑๓) อนุมัติการกู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน และการลงทุนหรือการร่วมลงทุนตามมาตรา ๑๔ (๔) วรรคสอง

(๑๔) อนุมัติการจัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล หรือยกเลิกนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๔ (๑๐)

(๑๕) อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับและอนุมัติงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัย

(๑๖) รับรองรายงานกิจการประจำปีของมหาวิทยาลัย และเสนอรายงานนั้นต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ

(๑๗) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย รวมทั้งมอบอำนาจให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลดังกล่าวทำการแทนแล้วรายงานให้สภามหาวิทยาลัยทราบ

(๑๘) สร้างเสริมและตรวจสอบการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

(๑๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใด โดยเฉพาะ

มาตรา ๒๔ การประชุมและวิธีดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๕ ให้มีสภาธรรมศาสตร์สัมพันธ์ ประกอบด้วย ผู้แทนจากสมาคมศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัย สมาคมวิชาชีพในสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอกผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่มหาวิทยาลัยหรือสังคม

สภาธรรมศาสตร์สัมพันธ์มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่อสภามหาวิทยาลัยและอธิการบดี เกี่ยวกับการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อความเจริญก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยและสังคมโดยรวม

(๒) สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย โดยระดมความคิดเห็นและทรัพยากรในด้านต่าง ๆ จากประชาคมธรรมศาสตร์ ศิษย์เก่า และสาธารณชนทั่วไป

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภาธรรมศาสตร์สัมพันธ์ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาธรรมศาสตร์สัมพันธ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย อธิการบดี เป็นประธาน รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าส่วนงานที่มีฐานะ

เทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก ประธานสภาอาจารย์ และประธานสภาพนักงาน มหาวิทยาลัย เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของอธิการบดี แต่งตั้งรองอธิการบดี หรือผู้ช่วยอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

มาตรา ๒๗ คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอ แผนพัฒนามหาวิทยาลัย พิจารณากลับกรองข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศมหาวิทยาลัย พิจารณา เกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม การเปลี่ยนแปลง การยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงานภายในส่วนงาน ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ให้คำปรึกษาและ ข้อเสนอแนะแก่อธิการบดี ทั้งนี้ ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๘ การประชุมและวิธีการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๙ ให้มีคณะกรรมการวิชาการ ประกอบด้วย

(๑) กรรมการจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นศาสตราจารย์หรือ รองศาสตราจารย์ สายสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ จำนวนสามคน และสายวิทยาศาสตร์ จำนวนสามคน

(๒) กรรมการซึ่งได้มาจากผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่อ อย่างเป็นทางการอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือวิทยาลัย จำนวนสามคน

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นบุคคลภายนอก จำนวนสามคน

ให้สภามหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการวิชาการ แต่งตั้งกรรมการใน คณะกรรมการวิชาการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการวิชาการ

ให้รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของกรรมการวิชาการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการวิชาการ ให้เป็นไป ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๐ คณะกรรมการวิชาการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะเป้าหมาย นโยบาย แนวทางในการพัฒนาและแผนพัฒนาวิชาการของ มหาวิทยาลัยต่ออธิการบดี

(๒) เสนอแนะต่อสภามหาวิทยาลัยในการอนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม และการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา

(๓) เสนอแนะต่อสภามหาวิทยาลัยในการอนุมัติการรับเข้าสมทบ การจัดการศึกษาร่วม หรือการยกเลิกการสมทบ การยกเลิกการจัดการศึกษาร่วมของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น

(๔) เสนอแนะต่อสภามหาวิทยาลัยในเรื่องการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการเพื่อเสนอ สภามหาวิทยาลัย

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับวิชาการของมหาวิทยาลัยตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๓๑ ให้มีสภาอาจารย์ ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการที่เป็นคณาจารย์ประจำซึ่งเลือกตั้งจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการเลือกตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาอาจารย์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๒ สภาอาจารย์มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้งปวงของมหาวิทยาลัย

(๒) ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับคณาจารย์ประจำ และระหว่างคณาจารย์ประจำด้วยกัน

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๓ ให้มีสภานักงานมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งเลือกตั้งจากพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการ

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการเลือกตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภานักงานมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๔ สภานักงานมหาวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้งปวงของมหาวิทยาลัย

(๒) ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการ และระหว่างพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการด้วยกัน

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๕ ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดี ตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๓๖ อธิการบดีนั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๗ โดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย และให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่ง อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๗

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีจากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง โดยคำแนะนำของอธิการบดี

ให้อธิการบดีแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีจากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง และให้มีอำนาจถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดีด้วย

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย และให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับกับรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๓๗ อธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยมาแล้วรวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี

มาตรา ๓๘ รองอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับอธิการบดี

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และมีประสบการณ์ทางการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และเคยปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(๔) คุณสมบัติอื่นตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่ง หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

มาตรา ๓๙ อธิการบดีเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั้งปวง และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย รวมทั้งวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย ในการนี้ ให้มีอำนาจออกระเบียบ คำสั่ง และประกาศได้

(๒) บริหารบุคลากร การเงิน การคลัง การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย

(๓) จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย และดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานรวมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๔) จัดหารายได้และทรัพยากรอื่นจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์และปณิธานของมหาวิทยาลัย และจัดทำงบประมาณรายรับและรายจ่ายเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๕) แต่งตั้งและถอดถอนรองคณบดีและอาจารย์พิเศษโดยคำแนะนำของคณบดี

(๖) แต่งตั้งและถอดถอนหัวหน้าภาควิชา หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา รองผู้อำนวยการ และรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก

(๗) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(๘) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยหรือตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมายให้รองอธิการบดีผู้ใดรักษาการแทน ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๗ เป็นผู้รักษาการแทน

ให้ผู้รักษาการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๔๑ ในคณะและวิทยาลัย ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะและวิทยาลัย และจะให้ มีรองคณบดีตามจำนวนที่คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้

คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

คณบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๒

รองคณบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดีจากผู้มีคุณสมบัติ

ตามมาตรา ๔๓

เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย
การรักษาการแทนคณบดีให้นำมาตรา ๔๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ในกรณี
สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้รักษาการแทน ต้องแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๒

มาตรา ๔๒ คณบดีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่า
จากมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัย
หรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

มาตรา ๔๓ รองคณบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับคณบดี
- (๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือ
สถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และมีประสบการณ์การทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา ๔๔ ในคณะและวิทยาลัย ให้มีคณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัย
ประกอบด้วย คณบดีเป็นประธานและกรรมการอื่น

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง
และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการอื่น ตลอดจนการประชุมของคณะกรรมการประจำคณะหรือ
วิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๕ คณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) วางนโยบายและแผนงานของคณะหรือวิทยาลัยให้สอดคล้องกับนโยบายของ
มหาวิทยาลัย
- (๒) วางระเบียบและออกประกาศทางการศึกษาของคณะหรือวิทยาลัย ทั้งนี้
โดยไม่ขัดต่อข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศของมหาวิทยาลัย รวมทั้งวางระเบียบและออกประกาศอื่น
ตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย
- (๓) พิจารณาหลักสูตรและรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับคณะหรือวิทยาลัย
เสนอคณะกรรมการวิชาการ เพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย
- (๔) วางหลักเกณฑ์และกำกับดูแลการวัดผล ประเมินผล และควบคุมมาตรฐาน
การศึกษาของคณะหรือวิทยาลัย
- (๕) ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นต่อคณบดี
- (๖) พิจารณางบประมาณของคณะและวิทยาลัยเพื่อเสนออธิการบดี
- (๗) เสนอแนะเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ
และการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณต่อคณะกรรมการวิชาการ เพื่อเสนอต่อสภา
มหาวิทยาลัย
- (๘) กำกับดูแลการบริหาร การเงิน การคลัง การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินของ
คณะหรือวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย
- (๙) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ใน
อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัย

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่มีการแบ่งภาควิชาหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้มีหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของภาควิชา หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๗ ในสถาบัน สำนัก และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้มีผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า และจะให้ มีรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามจำนวนที่คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นมอบหมายก็ได้

คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น และรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

เมื่อผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นพ้นจากตำแหน่ง ให้รองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นพ้นจากตำแหน่งด้วย

การดำเนินงานของสถาบัน สำนัก และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

การรักษาการแทนผู้อำนวยการและหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้นำมาตรา ๔๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๘ ในสถาบัน สำนัก และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้มีคณะกรรมการประจำสถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น แล้วแต่กรณี เป็นประธาน และกรรมการอื่น

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการอื่น อำนาจหน้าที่ ตลอดจนการประชุมของคณะกรรมการประจำสถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๙ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ต้องสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มเวลา และจะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่หนึ่งตำแหน่งแล้ว ให้รักษาการแทนตำแหน่งอื่นได้อีกเพียงหนึ่งตำแหน่ง แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๕๐ การได้มาซึ่งอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๑ ในสำนักงานสภามหาวิทยาลัยและสำนักงาน ให้มีผู้อำนวยการ เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสำนักงานสภามหาวิทยาลัยและสำนักงาน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๒ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน คณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า อธิการบดีจะมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่ง คณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานดังกล่าว ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีเฉพาะในส่วนงานนั้นก็

คณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานซึ่งได้รับมอบอำนาจจากอธิการบดี อาจมอบอำนาจต่อให้รองคณบดี รองผู้อำนวยการ หรือรองหัวหน้าส่วนงานนั้นปฏิบัติหน้าที่ที่รับมอบ อำนาจมานั้นแทนได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอธิการบดี และให้ผู้รับมอบอำนาจหรือผู้รับมอบ อำนาจต่อมีอำนาจหน้าที่ตามที่อธิการบดีกำหนด

มาตรา ๕๓ นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ การรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่ง ต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่มีกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง หรือ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาการ แทนหรือผู้ปฏิบัติการแทนทำหน้าที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรง ตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาการแทนหรือปฏิบัติการแทนด้วย แล้วแต่กรณี เว้นแต่ผู้มอบอำนาจ จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในคำสั่งมอบอำนาจ

หมวด ๓

การประกันคุณภาพและการประเมิน

มาตรา ๕๔ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๕ เมื่อครบสี่ปีนับแต่วันจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๔ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินส่วนงานดังกล่าว โดยผู้ประเมินซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจาก ผู้ซึ่งมิใช่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย แล้วรายงานสภามหาวิทยาลัยและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป และให้มีการประเมินดังกล่าวทุกสี่ปี

การประเมินส่วนงานตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยให้ใช้หลักการตามมาตรา ๘ และนโยบายที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดตามมาตรา ๒๓ (๑) เป็นเกณฑ์ในการประเมิน โดยอาจหาข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย นักศึกษา ศิษย์เก่า บุคคลซึ่งเป็นนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของศิษย์เก่า และบุคคลอื่นซึ่งเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย

รายงานตามวรรคหนึ่ง ให้ระบุด้วยว่าส่วนงานดังกล่าวควรปรับปรุงการดำเนินการใดหรือควรมีส่วนงานนั้นหรือหน่วยงานในส่วนงานนั้นต่อไปหรือไม่ด้วย

มาตรา ๕๖ ให้คณะกรรมการวิชาการจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๓๐ (๒)

มาตรา ๕๗ ให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๘ ให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๔

การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๕๙ ให้มหาวิทยาลัยวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงานของมหาวิทยาลัย มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบภายในเป็นประจำ

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตรา ๖๐ มหาวิทยาลัยต้องจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบการดำเนินการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย และรายงานผลการตรวจสอบต่อนายกสภามหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

การตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งแต่งตั้งโดยสภามหาวิทยาลัย

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ตลอดจนการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๑ ให้มหาวิทยาลัยจัดทำรายงานการเงินส่งผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี
วันเริ่มและวันสิ้นปีบัญชีของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๒ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัย แต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย และให้ ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัยทุกรอบปีบัญชี

มาตรา ๖๓ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐาน ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามอธิการบดีและผู้บริหารใน มหาวิทยาลัย และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย เป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๖๔ ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภา มหาวิทยาลัยภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อสภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรี

มาตรา ๖๕ ให้มหาวิทยาลัยจัดทำรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของ มหาวิทยาลัยในปีที่ล่วงมา เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย ให้มหาวิทยาลัยเผยแพร่รายงานประจำปีของปีที่สิ้นไปนั้น แสดงรายงานการเงินที่ ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว พร้อมทั้งแสดงผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในปีที่ล่วงมาและแผนงาน ที่จะจัดทำในปีต่อไป

มาตรา ๖๖ ให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หมวด ๕ การกำกับและดูแล

มาตรา ๖๗ รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีปัญหาข้อขัดแย้งในการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรี วินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๖๘ บรรดาเรื่องที่มีมหาวิทยาลัยจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตาม พระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

หมวด ๖
คณาจารย์

มาตรา ๖๙ คณาจารย์ประจำมีหน้าที่ในการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการ และให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

ให้คณาจารย์ปฏิบัติหน้าที่และดำรงตนตามประมวลจริยธรรมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๗๐ คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง โดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นอีกได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๑ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษ และพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาที่ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๒ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอาจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรือรองศาสตราจารย์พิเศษที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ โดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๓ สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษหรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์พิเศษได้โดยคำแนะนำของคณบดี

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๔ บุคคลใดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ศาสตราจารย์ หรือศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรือ ตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๗๐ วรรคสาม ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการ ดังกล่าวเป็นคำนำหน้านาม เพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่งให้ใช้อักษรย่อ ดังต่อไปนี้

(๑) ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ศ.
(๒) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ	ใช้อักษรย่อ ศ. (เกียรติคุณ)
(๓) ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ศ. (พิเศษ)
(๔) รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ รศ.
(๕) รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ รศ. (พิเศษ)
(๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ผศ.
(๗) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ผศ. (พิเศษ)

การใช้คำนำหน้านามและการใช้อักษรย่อกำนำหน้านามสำหรับตำแหน่งทางวิชาการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๗

การบริหารงานบุคคล

มาตรา ๗๕ พนักงานมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) พนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการ ได้แก่ตำแหน่งดังต่อไปนี้

- (ก) ศาสตราจารย์
- (ข) รองศาสตราจารย์
- (ค) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (ง) อาจารย์
- (จ) ตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๗๐ วรรคสาม

(๒) พนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการ ได้แก่ตำแหน่งซึ่งกำหนดไว้ตาม ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

นอกจากพนักงานมหาวิทยาลัยตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) แล้ว มหาวิทยาลัย อาจให้มีลูกจ้างเพื่อปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยอีกได้

มาตรา ๗๖ นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ การบริหารงานบุคคล ของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน สวัสดิการและ ประโยชน์เกื้อกูลอื่น การพัฒนาบุคลากร การบรรจุ การแต่งตั้ง การให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง

การออกจากงาน วินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์หรือการร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้าง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๗ สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ เชี่ยวชาญพิเศษ หรือตำแหน่งอื่น ซึ่งเป็นตำแหน่งเฉพาะตัวสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัย สายสนับสนุนวิชาการที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ มีผลงาน และมีคุณภาพของงาน ในหน้าที่ที่แสดงถึงการใช้วิชาชีพหรือระดับความสามารถ

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์การกำหนดตำแหน่ง และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรง ตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๘ พนักงานมหาวิทยาลัยและลูกจ้างผู้ใดถูกส่งโทษทางวินัยให้มีสิทธิ อุทธรณ์คำสั่งลงโทษภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง

พนักงานมหาวิทยาลัยและลูกจ้างผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือ มีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ยกเว้นการสั่งลงโทษหรือ การตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งถึงการกระทำหรือได้รับทราบคำสั่ง

มาตรา ๗๙ ให้มีคณะกรรมการทำหน้าที่พิจารณาเรื่องอุทธรณ์และเรื่องร้องทุกข์ องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ ตลอดจนการดำเนินงานและการประชุมของคณะกรรมการตาม วรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๘

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๘๐ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก	เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ ด.
ปริญญาโท	เรียกว่า มหาบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ ม.
ปริญญาตรี	เรียกว่า บัณฑิต	ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา ๘๑ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร ในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และให้หรือร่วมให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร ในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใด และจะใช้ อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘๒ สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี ได้รับปริญญาเกียรตินิยมได้

หลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกียรตินิยม ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘๓ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับของมหาวิทยาลัยกำหนดให้มี ประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศนียบัตรดุษฎีบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใด สาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใด สาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าแล้ว

(๓) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง ภายหลังที่ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแล้ว

(๔) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งก่อนถึง ชั้นได้รับปริญญาตรี

(๕) ประกาศนียบัตรประเภทอื่น ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาหรือวิจัยเฉพาะวิชา

มาตรา ๘๔ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาเกียรตินิยมแก่บุคคลซึ่งสภามหาวิทยาลัย เห็นว่าทรงคุณวุฒิและคุณธรรม มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และเป็นประโยชน์ต่อสังคมสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในขณะดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกียรตินิยม ให้เป็นไปตาม ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๕ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครุวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะเป็น เครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรดุษฎีบัณฑิต ประกาศนียบัตร มหาบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครุยประจำ ตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้บริหาร หรือคณาจารย์ประจำของ มหาวิทยาลัยก็ได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่ง ให้ทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมี เงื่อนไขอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๖ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของ มหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้า หรือการใช้
สิ่งดังกล่าวที่มีใช้เพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยหรือกิจการของมหาวิทยาลัย ต้องได้รับอนุญาตเป็น
หนังสือจากมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๗ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกาย
ของนักศึกษา พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของ
มหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๙
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๘ ผู้ใดใช้ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครุยประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ
เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษา พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย
หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา
ประกาศนียบัตรคุณวุฒิบัณฑิต ประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา
ประกาศนียบัตร หรือมีตำแหน่งใดในมหาวิทยาลัยโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่น
เชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้หรือมีวิทยฐานะหรือมีตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน
หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๙ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับ
ไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ปลอมหรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย
หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยไม่ว่าจะเป็นสีใดหรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย
ปลอมหรือซึ่งทำเลียนแบบ หรือ

(๓) ใช้หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือ
ส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๘๖ วรรคสอง

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒)
แต่กระหนงเดียว

ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๙๐ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนึ่งงบประมาณ และรายได้ของ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ มาเป็นของ
มหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙๑ ให้สภามหาวิทยาลัยและสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
 ธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยและสภาอาจารย์ ตาม
 พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙๒ ให้ส่วนราชการในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติ
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ และหน่วยงานที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้น
 ในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัย
 ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีข้อบังคับของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๙ วรรคสาม ทั้งนี้ ให้แล้วเสร็จ
 ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๙๓ ให้นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย ประธานสภา
 อาจารย์ และกรรมการสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑
 ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับปฏิบัติหน้าที่นายกสภามหาวิทยาลัย
 กรรมการสภามหาวิทยาลัย ประธานสภาอาจารย์ และกรรมการสภาอาจารย์ ตามพระราชบัญญัตินี้
 จนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยและสภาอาจารย์ ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่
 พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๙๔ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 พ.ศ. ๒๕๓๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ
 แต่ถ้าบุคคลดังกล่าวเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็น
 พนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
 เมื่อครบกำหนดเวลาสามสิบวันตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว
 ไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้พ้นจากตำแหน่ง และให้นำความใน
 วรรคสองของมาตรา ๙๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
 ธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่า
 ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีจะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๙๕ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้า
 ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชาตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
 ธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งคณบดี
 ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าส่วนงานหรือหน่วยงานดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป
 จนกว่าจะครบวาระ

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยของผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งคงดำรงตำแหน่ง
 ต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๔๖ การนับวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดีตามมาตรา ๓๖ คนบดี
ตามมาตรา ๔๑ ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๔๗ ให้นับรวมวาระ
การดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ด้วย

มาตรา ๔๗ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการกอง
เลขานุการคณะ เลขานุการสถาบัน เลขานุการสำนัก และหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น
อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับซึ่งเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัย ให้คงดำรงตำแหน่ง
ต่อไป แต่หากไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยภายในสามปีนับแต่วันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่ตำแหน่งดังกล่าวจะถูกยุบเลิกก่อนเวลา
เช่นว่านั้น

มาตรา ๔๘ ให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ
และพนักงานของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑
มาเป็นข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการ
ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่ามหาวิทยาลัยเป็นส่วนราชการ และให้ข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการ
ดังกล่าวรับเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น ๆ ผ่านมหาวิทยาลัยโดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน
งบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้นำกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของ
ส่วนราชการมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่การนำกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือระเบียบที่ออกตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของ
ส่วนราชการมาใช้บังคับตามวรรคสองไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ หรือมีกรณีที่ไม่อาจนำมา
ใช้บังคับได้ด้วยเหตุใด ๆ ให้การดำเนินการในส่วนที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้หรือในส่วนที่
ไม่อาจนำกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือระเบียบดังกล่าวมาใช้ได้ เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๙ ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๔๘ ผู้ใด

(๑) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของ
มหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มหาวิทยาลัย
ดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย แล้วแต่กรณี ในทันที

(๒) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของ
มหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๑) แต่ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อมหาวิทยาลัยได้ประเมินแล้วเห็นว่ามีความรู้ความสามารถตาม
หลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้บรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยได้
โดยไม่ต้องทดสอบปฏิบัติงาน

(๓) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของ
มหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๒) ถ้ามหาวิทยาลัยเห็นว่าการรับบุคคล

นั้นเข้าทำงานจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย และมีอัตราที่จะรับเข้าทำงานได้ ให้ดำเนินการตาม
ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

การแสดงเจตนาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และเมื่อได้
ยื่นแสดงเจตนาแล้วจะถอนมิได้

มาตรา ๑๐๐ ผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของ
มหาวิทยาลัยตามมาตรา ๙๔ มาตรา ๙๗ และมาตรา ๙๙ ให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และ
ประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้าง
ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๐๑ ข้าราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตาม
มาตรา ๙๔ มาตรา ๙๗ และมาตรา ๙๙ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิก
หรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จ
บำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้าง
ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๙๙ ให้ถือว่าเป็นการออกจากงานเพราะทางราชการยุบตำแหน่ง และให้
มีสิทธิได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว ให้มีสิทธิขอ
เป็นสมาชิกต่อไปได้แม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าเป็นข้าราชการบำนาญ และมี
สิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จ
บำนาญข้าราชการ

พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ในฐานะข้าราชการบำนาญแล้วให้
ได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะประกันตนด้วย
ความสมัครใจ

มาตรา ๑๐๒ ในระหว่างที่ยังมีข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๙๘
ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการดังกล่าว
มีส่วนร่วมในกิจการสภามหาวิทยาลัย สภาอาจารย์ หรือสภาพนักงานมหาวิทยาลัย โดยเท่าเทียมกับ
พนักงานมหาวิทยาลัยแล้วแต่กรณีด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๐๓ ให้คณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการประจำวิทยาลัย สถาบัน
สำนัก ศูนย์ และกรรมการอื่นซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๓๑ หรือตามมติสภามหาวิทยาลัย ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับ คงมีฐานะเป็นคณะกรรมการดังกล่าวต่อไปและทำหน้าที่คณะกรรมการบริหารส่วนงานตาม
พระราชบัญญัตินี้ หรือทำหน้าที่ตามที่ได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตั้งจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งหรือเลือกตั้ง
คณะกรรมการขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๐๔ ให้ตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรือ อาจารย์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรืออาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวคงดำรงตำแหน่งนั้นต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้จนครบกำหนดที่ได้รับแต่งตั้ง

มาตรา ๑๐๕ สิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของข้าราชการหรือพนักงานที่โอนมาตามมาตรา ๙๘ หรือเปลี่ยนสถานภาพตามมาตรา ๙๙ และสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของลูกจ้างของส่วนราชการ มิให้เสียไป เพราะเหตุที่โอนมา เปลี่ยนสถานภาพ หรือไม่เปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๐๖ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยว่างลงไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นและให้โอนอัตราตำแหน่งและงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้นไปเป็นของมหาวิทยาลัย และให้ถือว่าการโอนงบประมาณดังกล่าวเป็นการโอนงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๑๐๗ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามความในบทเฉพาะกาลนี้ ให้มีคณะกรรมการเฉพาะกิจคณะหนึ่ง ประกอบด้วย นายกสภามหาวิทยาลัยเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา อธิการบดี ประธานสภาอาจารย์ ประธานสภาข้าราชการ และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจำนวนสองคนเป็นกรรมการ

ให้อธิการบดีแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการเฉพาะกิจทำหน้าที่ให้ความเห็นและกำหนดแนวปฏิบัติในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามบทเฉพาะกาล

ให้คณะกรรมการเฉพาะกิจตามมาตรา นี้ ปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าการปฏิบัติตามบทเฉพาะกาลนี้ได้ดำเนินการจนเสร็จสิ้นแล้ว

มาตรา ๑๐๘ ให้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๓๐)

๒๘

ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎทรวง ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่สมควรปรับปรุงการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยมีการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหาร และมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น สมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ สถานะ การดำเนินการ และส่วนงานของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ใช่วิชาศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น (ร่างมาตรา ๕) โดยการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยได้ยึดหลักเสรีภาพทางวิชาการ ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ความเป็นเลิศทางวิชาการ มีมาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ความมีคุณธรรม การนำความรู้สู่สังคม ความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ การบริหารงานที่มีธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย (ร่างมาตรา ๘)

สำหรับส่วนงานของมหาวิทยาลัยกำหนดให้สามารถแบ่งส่วนงานออกเป็นสำนักงานสภามหาวิทยาลัย สำนักงาน คณะ วิชาลัย สถาบัน และสำนัก และมหาวิทยาลัยอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักงาน คณะ วิชาลัย สถาบัน หรือสำนักเป็นส่วนงานในมหาวิทยาลัยอีกได้ (ร่างมาตรา ๙) ในส่วนของการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบ หรืออาจดำเนินการจัดการศึกษาและดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศได้ (ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๒) ส่วนการดำเนินการอันเป็นบทบาทมหาวิทยาลัยได้

กำหนดให้มีอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินการต่างๆ ของมหาวิทยาลัยซึ่งต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๒ การบริหาร และองค์กรทางการบริหารของมหาวิทยาลัย

กำหนดให้มหาวิทยาลัยมีสภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรทางการบริหาร โดยมี กรรมการสภามหาวิทยาลัยที่มาจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยและองค์กรต่างๆ ในมหาวิทยาลัย (ร่างมาตรา ๒๐) ซึ่งนอกจากจะมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัยแล้ว ให้มีอำนาจออกข้อบังคับเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคล การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย (ร่างมาตรา ๒๓) มีสภาธรรมศาสตร์สัมพันธ์ สภาอาจารย์ และสภาพนักงานมหาวิทยาลัย เป็นองค์กรที่มีอำนาจและหน้าที่ให้คำปรึกษาและ เสนอแนะแก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้งปวงของมหาวิทยาลัย (ร่างมาตรา ๒๕ ร่างมาตรา ๓๒ และร่างมาตรา ๓๔) มีคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยและ คณะกรรมการวิชาการ เป็นองค์กรที่มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและ งานวิชาการ (ร่างมาตรา ๒๗ และร่างมาตรา ๓๐) ให้อธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของ มหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรืออาจมีรองอธิการบดีและผู้ช่วย อธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด (ร่างมาตรา ๓๕) ในกรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติ หน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาการแทน (ร่างมาตรา ๔๐) ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ต้องสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มเวลา และจะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกัน ไม่ได้ (ร่างมาตรา ๔๔) ให้อธิการบดีสามารถมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หรือ หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีเฉพาะในส่วนงานนั้นได้ และผู้ที่ได้รับ มอบอำนาจดังกล่าวก็อาจมอบอำนาจต่อให้รองคณบดี รองผู้อำนวยการ หรือรองหัวหน้าส่วนงานนั้น ปฏิบัติหน้าที่แทนได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอธิการบดี (ร่างมาตรา ๕๒)

๒.๓ มาตรการควบคุมการบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษา

ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและการประเมินส่วนงานของ มหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (ร่างมาตรา ๕๔ และร่างมาตรา ๕๕) เพื่อเป็นหลักประกันและมาตรการที่จะช่วยให้การศึกษาของมหาวิทยาลัยมีคุณภาพ

๒.๔ การบัญชีและการตรวจสอบ

การวางและรักษาระบบบัญชีมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่ รับรองทั่วไป (ร่างมาตรา ๕๔) และให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอก ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี (ร่างมาตรา ๖๒) โดยให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีเพื่อสภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๖๔)

๒.๕ การกำกับและดูแล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจและหน้าที่กำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่ง กิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและสอดคล้องกับนโยบายของ รัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๖๗) และในการที่มหาวิทยาลัยจะเสนอเรื่องใดไปยัง คณะรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้เสนอ (ร่างมาตรา ๖๘)

๒.๖ ตำแหน่งทางวิชาการ

ให้มีตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์เป็นตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยจะกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น (ร่างมาตรา ๗๐) และตำแหน่งซึ่งแสดงถึงความรู้ความสามารถหรือความเชี่ยวชาญทางวิชาการเป็นพิเศษก็ได้ (ร่างมาตรา ๗๑)

๒.๗ การบริหารงานบุคคล

พนักงานมหาวิทยาลัยแบ่งออกเป็นสองสาย ได้แก่ พนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการและพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยอาจให้มีลูกจ้างเพื่อปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยอีกด้วย (ร่างมาตรา ๗๕) หลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง รวมถึงการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ ของพนักงานมหาวิทยาลัยและลูกจ้าง เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๗๖) องค์กรประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ ตลอดจนการดำเนินงานและการประชุมของคณะกรรมการทำหน้าที่พิจารณาเรื่องอุทธรณ์และเรื่องร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (ร่างมาตรา ๗๙)

๒.๘ วุฒិการศึกษาศรยววิทยฐานะ เครื่องแบบ ตรา เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์

มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และสภามหาวิทยาลัยมีอำนาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่างๆ และอนุปริญญาได้ (ร่างมาตรา ๘๑ และร่างมาตรา ๘๓) มหาวิทยาลัยมีอำนาจกำหนดให้มีครยววิทยฐานะหรือเขมววิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ มีครยประจำตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ ประกอบกับกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยได้ (ร่างมาตรา ๘๕ และร่างมาตรา ๘๖)

๒.๙ บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษผู้กระทำผิดเกี่ยวกับการใช้ครยววิทยฐานะ เขมววิทยฐานะ ครยประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษา พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย และการแสดงวุฒิการศึกษโดยไม่มีสิทธิ (ร่างมาตรา ๘๘) การปลอมหรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย หรือใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยโดยไม่ได้รับอนุญาต (ร่างมาตรา ๘๙)

๒.๑๐ มาตรการรองรับสิทธิและการดำเนินการของมหาวิทยาลัย

(๑) กำหนดบทเฉพาะกาลในเรื่องการโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้งบประมาณ และรายได้ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ และพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาเป็นของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๙๐)

(๒) กำหนดรองรับส่วนงาน กล่าวคือ กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยและสภาอาจารย์ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยและสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๙๑) ให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติและจัดตั้งขึ้น ซึ่งมีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (ร่างมาตรา ๙๒)

(๓) กำหนดการรองรับในเรื่องตำแหน่งของบุคคล กล่าวคือ ให้นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย ประธานสภาอาจารย์ และกรรมการสภาอาจารย์ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยและสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๙๓)

(๔) กำหนดรองรับตำแหน่งผู้บริหาร กล่าวคือ หากอธิการบดีเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้พ้นจากตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๙๔) ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการกอง เลขานุการคณะ เลขานุการสถาบัน เลขานุการสำนัก และหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ดำรงตำแหน่งต่อไปแต่หากไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่งเว้นแต่ตำแหน่งดังกล่าวจะถูกยุบเลิกก่อนเวลาเช่นว่านั้น (ร่างมาตรา ๙๗)

(๕) กำหนดการรองรับกรณีของบุคลากร กล่าวคือ กำหนดให้ข้าราชการหรือลูกจ้างแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยมีกำหนดเวลาสามช่วง คือ ช่วงแรกภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ช่วงที่สองหลังจากหนึ่งปีแต่ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มหาวิทยาลัยประเมินว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด หากผ่านการประเมินให้บรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยได้โดยไม่ต้องทดลองปฏิบัติงาน ช่วงที่สามหลังจากระยะเวลาตามช่วงที่สอง หากมหาวิทยาลัยเห็นว่าการรับบุคคลนั้นเข้าทำงานจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย ก็ให้ดำเนินการตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (ร่างมาตรา ๙๔) สำหรับสถานภาพของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ร่างมาตรา ๑๐๑)

(๖) กำหนดให้มีคณะกรรมการเฉพาะกิจ ประกอบด้วยนายกสภามหาวิทยาลัยเป็นประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นและกำหนดแนวปฏิบัติในกรณีที่มีปัญหาการปฏิบัติตามบทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๑๐๗)

อำนาจนิติบัญญัติ

" ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ
จะตราขึ้นเป็นกฎหมาย ได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
และเมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธย
หรือถือเสมือนว่า ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยตามรัฐธรรมนูญนี้แล้ว
ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป "

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๙๐)